

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:

Ett enkelt och därför bra nybörjarjobb. Det svåraste är att fräsa urtag för plåten.

TIDSÅTGÅNG:

Bordet kan sågas till och sättas ihop på en dag.

PRISBILD:

Under 1000 kr – lite beroende på vad stålplåten kostar.

En stålplåt skyddar
bordet mot värme,
olja och liknande.

En stark färg ger
en tvättbar yta.

LÄTTSNICKRAT

Arbetsbord för TUFFA TAG

Om du vill skona din fina hyvelbänk för de grövsta och smutsigaste jobben, eller om du bara vill ha ett rejält arbetsbord som tål det mesta, så ska du hänga på och se hur det går till att snickra ett starkt men enkelt arbetsbord som tål tuffa tag.

Det finns många olika arbetsbord och -bänkar att köpa på byggvaruhus. De flesta är avsedda för lättare arbeten. De har olika finesser för att spänna fast träbitar eller liknande.

Men en bänk som är avsedd för projekt där man mekar med bil, cykel eller gräsklippare är det sämre med. Sådana reparationer vill man heller inte utföra på hyvelbänken, för då kan den lätt skadas eller repas. Bäst är en specialbänk och sådana finns att köpa men de är ofta ganska dyra.

För endast högst en tusenlapp kan du själv snickra ett arbetsbord som tål tuffa tag. Det är lätt gjort, även om du är nybörjare. Stålplåten kan du beställa av en plåtslagare.

Ett skruvstycke kan skruvas fast på arbetsbordet.

Hyllan är praktisk för förvaring av verktyg och material.

En stark bordsskiva

Arbetsbordet ska förstås ha en stark bordsskiva, och en sådan gör vi av en bit golvspånskiva (som vi hade i verkstan). Ovanpå den fästs en 16 mm mdf-skiva som toppskiva. I den kan vi lätt fräsa urtag för stålplåten.

Mdf är ett bra material för det är hårt, men det tål inte hur mycket som helst och därför kompletterar vi med en stålplåt som är 2 mm tjock. Den tål hårda slag och tuff behandling.

Plåten läggs i ett fräst urtag. Har du ingen fräs, lägger du stålplåten ovanpå mdf-skivan. Nackdelen med den lösningen är att det samlas smuts längs kanten. Förslut i så fall med fogmassa.

1 Bestäm storleken på din bordsskiva. Vi hade en golvspånskiva och den sågades till 120 x 70 cm. Ovanpå limmas en 16 mm mdf-skiva (A), och hos plåtslagaren beställs en 2 mm stålplåt (B) på 50 x 60 cm med 3 cm bockad framkant.

2 Placera stålplåten (B) där du vill ha den. Rita längs kanterna med blyertspenna. Om du senare vill ha ett skruvstycke på bordet ska du redan nu tänka på att skapa plats för det.

3 Sätt en notfräs i handöverfräsen. Ställ in fräsdjupet på 2 mm och fräs ett urtag för stålplåten innanför strecken. Om du inte har en fräs kan du låta plåten ligga ovanpå bordet.

4 För att styra fräsen kan du fästa en regel eller en rak bräda längs strecken så att urtagets sidor blir raka. Resten av utrymmet mellan strecken kan fräsas bort på fri hand.

5 Kontrollera att stålplåten passar i urtaget. Justera storleken på det frästa området om det blir nödvändigt. Plåten ska helst ligga mycket tätt längs kanterna så att det inte samlas smuts eller damm mellan plåten och kanterna.

Kraftigt underrede

Nu ska dina två bordsskivor ha ett kraftigt och hållbart underrede. Här väljer vi 45 x 95 mm regler, som är standardstorlek på brädgårdar och i byggvaruhus.

Vi börjar med att snickra en kraftig ram som bordsskivorna sedan kan läggas på. Därefter fortsätter vi med att montera starka ben under ramen. Hur långa benen ska vara bestämmer du själv. Se bara till att du får en bekväm arbetshöjd. Du ska kunna stå med rak rygg och arbeta vid bordet.

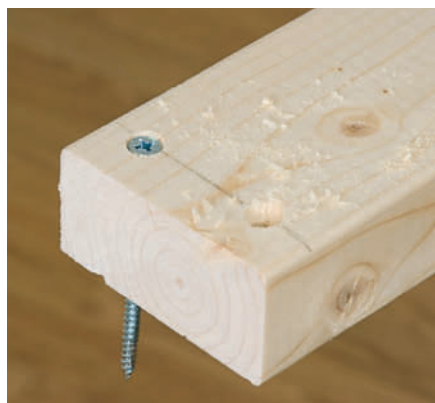
När vårt bord är klart får det extra stadga, för vi ställer det mot en vägg och till sist skruvar vi fast det.

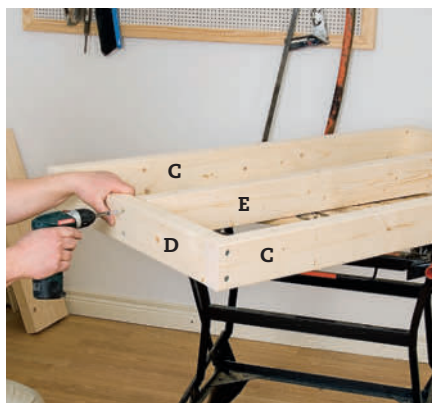
1 Kapa alla regler på en gång efter måtten på ritningen. Men börja med att anpassa benens längd och ramens storlek efter dina önskemål.

2 Här är alla delar sågade och klara. Om du tycker det verkar riskfyllt att såga till alla regler på en gång, kan du göra det i takt med att delarna sätts på plats. Här ligger ram, ben och stödreglar klara.

3 Gör en försänkning för skruvarna när du har förborrat hålen med 6 mm borrh. Försänkningen ska vara så stor att skruvhuvudet försvinner helt. Då minskas risken för att du river dig på skruvarna.

4 Skruva ihop ramen. Glöm inte mittregeln (E) i den övre ramen. Använd 6 x 120 mm skruvar. Kontrollera diagonalmåtten så att du vet om ramen blir vinkelrät.

5 Gör i ordning resten av delarna, som ska användas till den undre ramen. Förborra två hål i varje ände på långsidorna (F). Placera hålen 2 cm från kortändan och 2,5 cm från kanten.

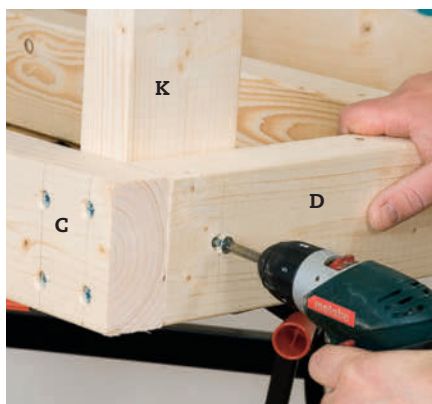
TIPS

Om du inte har en kapsåg, och du tycker att blir besvärligt med fogsvans, så kan du beställa alla delar färdigsågade på brädgården. Det kostar visserligen en del men du sparar trots allt en del arbetstid på det.

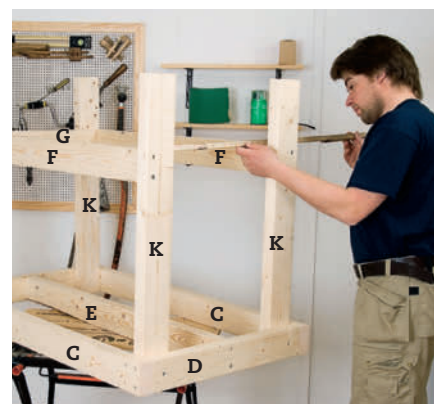

MATERIAL

Stålplåten bör inte vara tunnare än 2 mm för då tål den inga slag. Plåten kan fästas med skruvar, men lägg gärna ett par strängar sättlim under den.

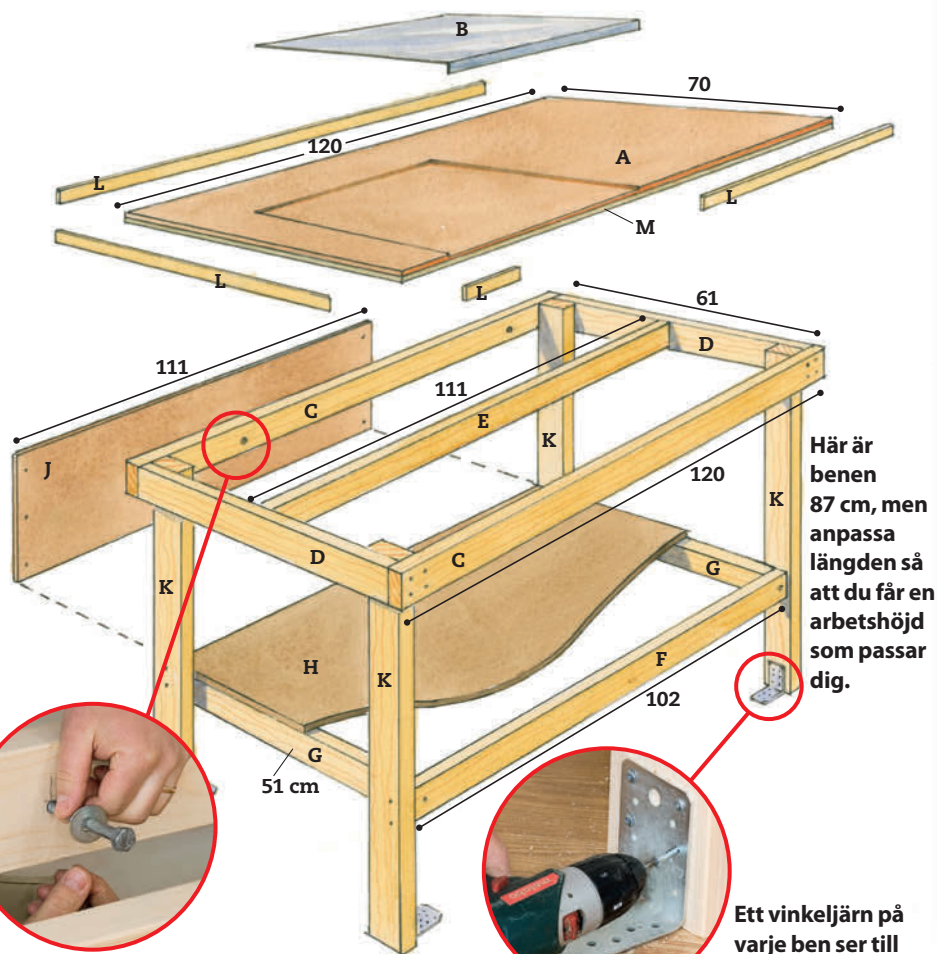
6 Skruva fast benen (K) på ramen. Förborra och använd samma skruvar som till ramen, men dra fast en extra skruv från ramens kortsida (D) i benen (K) för att stabilisera bordet.

7 Skruva fast reglarna F och G på benen, cirka 30 cm från underkanten. De längsgående (F) placeras 5 mm innanför i förhållande till utsidan av benen. Det ger ett snyggt utseende.

Så här är bordet konstruerat

Bokstäverna på de olika delarna finns också i materiallistan, så du kan se vad vi har använt.

I den bakre delen av ramen finns hål för skruvar, så att bordet kan skruvas fast i väggen.

Här är benen 87 cm, men anpassa längden så att du får en arbetshöjd som passar dig.
Ett vinkeljärn på varje ben ser till att bordet står still vid arbeten med tunga saker.

DETTA HAR ANVÄNTS

45 x 95 mm gran eller furu:

- 2 långsidor (C) à 120 cm
- 2 kortsidor (D) à 61 cm
- 1 mittstag (E), 111 cm
- 2 långsidor (F) à 102 cm
- 2 kortsidor (G) à 51 cm
- 4 ben (K) à 87 cm

Golvspånskiva:

- 1 bordsskiva (M), 120 x 70 cm

16 mm mdf-skiva:

- Hyllplan (H), 47 x 102 cm
- Bordsskiva (A), 120 x 70 cm
- Bakstycke (J), 30 x 111 cm

9 x 45 mm hyvlat trä:

- Kantlister (L) som anpassas i längd efter bordets storlek

2 mm rostfri stålplåt:

- Skiva (B), 50 x 60 cm, med vikt framkant

Skrudar:

- Till ben/ram: träskruvar, 6 x 120 mm
- Till baksida och hyllplan: spånskiveskruvar, 3,9 x 55 mm
- Till bordsskiva: spånskiveskruvar, 6 x 80 mm
- Till plåten, 6,0 x 45 mm

Dessutom:

- Golvfärg
- Vinkeljärn

En praktisk hylla

1 Lägghyllplanet (H) på plats innan du monterar bordsskivan. Måtten finns på ritningen ovan, men du ska förstås anpassa storleken på hyllplanet om du ändrar måtten på arbetsbordet.

2 Skruva fast hyllplanet (H) på reglarna (F och G) med spånskiveskruvar (3,9 x 55 mm). Fäst tre-fyra skruvar i varje långsida och två-tre skruvar i kortsidorna. Då ligger hyllplanet stadigt.

3 Skruva fast bakstycket (J) med samma slags skruvar som du använde till hyllplanet. Bakstycket ser till att verktyg och färgburkar inte ramlar ner från hyllan, när de hamnar längst in.

Dubbel bordsskiva

För att få en extra stark bordsskiva gör vi den dubbel. I botten använder vi en golvspånskiva (vi hade ju en restbit i verkstan) och ovanpå lägger vi en 16 mm mdf-skiva. Det går dock lika bra att i stället använda en 28 mm mdf-skiva. Oavsett vad du väljer ska skivan vara plan och därför ska skruvarna försänkas.

Vi har också försänkt stålplåten genom att lägga den i ett fräst urtag. Och skruvarna som håller fast stålplåten försänks för att de inte ska vara i vägen.

Försänkningen kan tyckas vara en bagatell, men det är en fördel med en plan arbetsyta – lite beroende på vad arbetsbordet ska användas till.

MATERIAL

En extra bordsskiva. Om du köper en hel mdf-skiva så kan du redan nu såga ut en extra bordsskiva. Den kan du ha i reserv eller lägga den ovanpå de två fastskruvade när du ska arbeta med ömtåligare saker.

VIKTIGT

Mdf tål inte vatten eller olja. Därför bör skivan målas för att inte suga åt sig fukt. Det bästa är att grundmåla skivan och sedan färdigmåla ett par gånger med en slitstark färg. Vi använder Alcro golvfärg som tål en hel del.

Avslutande finish

1 En tunn kantlist (L) skyddar kanterna. Välj en så tunn list som möjligt, gärna en med en avrundad sida som vänds. Fäst listen på de tre fria sidorna. Geringssåga listen i hörnen.

1 Lägg den undre bordsskivan (M) på underredet och gör ett antal märken med penna 2 cm in från kanten på underredet. Det är ungefär halva tjockleken av reglarna i underredet. Fäst sedan skivan med skruvar längs märkena du har gjort.

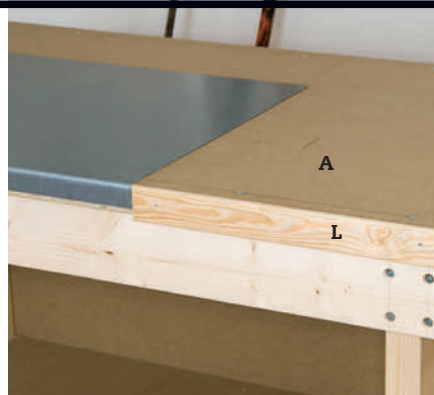
2 Skruva fast mdf-skivan (A) men först drar du streck på samma sätt som på den undre skivan. Markera också var skruvarna finns, så du inte drar ner de nya skruvarna (6 x 80 mm) i de gamla.

3 Nu ska stålplåten (B) fästas. Markera borrhålen med körnare och borra först med ett smalt borr. Borra upp hålet i plåten med ett kraftigare borr. Här använde vi först en 3 mm och sedan en 6 mm borr för 6 x 45 mm skruvar.

4 Försänk skruvarna i stålplåten. Det räcker med sex skruvar för att hålla fast stålplåten. Om du inte limmar fast plåten blir det lätt att byta ut den när den är sliten, bucklig eller skadad på annat sätt.

2 Stålplåtens bockade kant skyddar en del av bordsskivan, och är riktigt praktisk om du ska lyfta upp ett stort arbetsstycke på arbetsbordet. Då kan du låta det glida mot kanten utan att den skadas av arbetsstycket.

3 Måla bordsskivan. En slitstark färg skyddar bordsytan och hindrar mdf-skivan att suga vatten, olja, lösningsmedel etc. Om du grundar skivan och stryker den två gånger med golvfärg så blir den extra tålig och kan dessutom tvättas av.